

Jablonec nad Nisou

Muzeum láká na ozdoby

Na závěr roku připravilo Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou pro návštěvníky výběr z aktuální nabídky osvědčených vzorů, novinek a exkluzivní foukaných a perličkových skleněných vánočních ozdob. Některé z výrobků budou mít na výstavě dokonce světovou premiéru. Rodinná firma Glassor představí největší vánoční ozdobu a speciálně kombinované kolekce sestavené pro výstavu. Exportní firma ORNEX zaujme návštěvníky novými exkluzivními vzory a jedinečnou výstavní kolekcí. Tradiční výrobce Rautis, který se jako jediný na světě zabývá zhotovováním perličkových vánočních ozdob, v muzeu poprvé představí svou novinku - kolekci 3D hvězd. „Během konání výstavy bude ve vestibulu muzea zajištěný rozšířený prodej vánočních ozdob,“ uvedla ředitelka muzea Milada Valečková. Slavnostní vernisáž se v muzeu uskuteční ve čtvrtek 21. listopadu 2019 od 17 hodin. (mt)

Semily

Sídlíště je hezčí

Další etapu revitalizace panelového sídlíště Řeky dokončili v Semilech. Projekt za bezmála 12 milionů korun patřil letos k největším investičním akcím města, polovinu peněz se radnici podařilo získat ze státního Programu regenerace veřejných prostranství na sídlíštích. „Obnoveny byly silnice, chodníky, veřejné osvětlení i místa k parkování,“ řekla starostka Lena Mlejnková. Sídlíště Řeky postavili v 80. letech minulého století. Úpravy sídlíště začaly už v roce 2005 a od té doby do nich město investovalo více než 50 milionů korun, zhruba polovinu se podařilo získat z dotačních programů. (ČTK)

Smrt kvůli zranění od jehly? Kampaně v kraji vyvrací mýty

V Libereckém kraji běží kampaně Mýtus zvaný jehla. Má nejenom upozornit, co dělat, když lidé objeví nebo se zraní o odhozenou injekční stříkačku, ale též vyvrátit řadu mýtů a omylů.

Martin Trdla
redaktor MF DNES

LIBERECKÝ KRAJ Poraníte-li se o zahozenou injekční jehlu, dostanete HIV a později zemřete. Stát se vám to může nejčastěji na sedacích v autobusech či tramvajích a vaši potomci „nádobíčko“ narkomanů najdou jistě na dětském hřišti.

Výše popsané věty jsou nejpokořanějšími bludy, kterými trpí stále část populace. Vyvrátit je, ale také zmírnit paniku a zároveň poučit o rizicích nejruznějších závislostí, se snaží aktuálně spuštěná kampaně organizací Most k naději a Maják. Jmenuje se Mýtus zvaný jehla a osvětu šíří prostřednictvím nejen letáků a přednášek, ale též třemi krátkými filmy. Poslední statistiky a také zkušenosti pracovníků Mostu říkají, že na území Libereckého kraje se počet použitých stříkaček v ulicích zvyšuje. Souvisí to zřejmě s dobrou ekonomickou situací v republice.

Odborníci osvětu šíří po školách

nebo mateřských centrech. Zaměřena je mimo jiné na rodiče. Videá a letáky například radí, že při objevení jehly mají lidé především zachovat klid. Když už se o ní poraní, tak nepropadnout hysterii.

„Ranku nemačkejte a nechejte co nejdéle volně krváčet. Krvácení sníží případnou dávku viru v těle. Poté, co se krvácení zastaví, ranku vymyjte asi deset minut vodou a mýdlem. Nakonec ošetřete dezinfekčním roztokem. Vyhleďte svého praktického lékaře, infekční oddělení spádové nemocnice nebo nejbližší hygienickou stanici. Zde vám vyšetří krev na přítomnost virových hepatitid a infekci virem HIV. Kontaktujte pracovníky terénních programů, nebo městskou policii, popište místo a čas nález,“ radí ku příkladu leták.

Odborný ředitel Mostu k naději pro Liberecký kraj Jiří Simeth říká, že kampaně nemá rozhodně nic zlehčovat. „Moc dobře si uvědomujeme, že když se někdo na ulici píchne o jehlu, tak prožije minimálně půl roku myšlenkového strachu, zda se nakazil, nebo ne. Cílem akce je hlavně to, aby na to lidé nesahali a okamžitě nález nahlásili nám či městské policii. Chceme ten strach zmírnit,“ sděluje Simeth.

Ředitel doplňuje, že ve skutečnosti je pravděpodobnost nákazy žloutenkou či virem HIV malá. „Ty viry přežívají v nějakém ideálním prostředí, ničí je vysoký mráz nebo naopak velké horko. Záleží také na imunitě člověka. Avšak ani odborníci nedokáží přesně říci, jak velké procento nalezených jehel může

Sběr stříkaček Použité injekční stříkačky a jehly sbírají pravidelně ve městech i strážníci. Foto: Josef Vostárek, MAFRA

být rizikové. Není to však tak, že každá jehla rovná se automaticky nakažení a smrt,“ dodává Simeth.

Vyvrací i další již zmíněné mýty. „Neustále tady a vlastně po celém světě běží legenda o zabodnutých stříkačkách v sedadlech autobusů, anebo, že je uživatelé drog naschvál nechávají na dětských hřištích. Jehly se ve skutečnosti vyskytují spíše v místech, kde není moc vidět, která jsou neutěšená, třeba na opuštěných lavicích v parcích, v areálech nádraží. Roli v tom hraje i údržba. Třeba když máte zarostlé, neudržované místo, máte větší pravděpodobnost, že tam náš kli-

ent vlezle, aby si píchl drogu. Oni nechtějí být vidět,“ upozorňuje ředitel.

Dalším problémem je podle Simetha třeba fáma, že si narkomani za svoji závislost mohou sami. Proto i jedno z videí hovoří přímo o závislosti. „Máme tendenci některé věci zlehčovat. Na jedné straně je velká stigmatizace uživatelů drog a na druhé straně tolerance alkoholu u dětí. Je přeci v pohodě, když nalejí synovi po huse k obědu pivo. Ano, většina pozdějších problémů se závislostmi může odstartovat v rodině. Není to tak, jak se traduje, že k nám přistoupí černý pán s čer-

nými myšlenkami v černém kabátě a dá nám nějakou nebezpečnou věc,“ doplňuje Jiří Simeth.

Statistiky Mostu k naději ukazují, že v Libereckém kraji měli vloni jeho terénní pracovníci 863 nálezů tohoto roku jich bylo již 740. Vedoucí libereckého K-centra Jana A. Koudelková s tím vidí, že se užívatelem drog ekonomicky daří. „Ve většině případů totiž nejde o naše stříkačky. Ty my totiž vyměníme kus za kus. Máme i určitý typ,

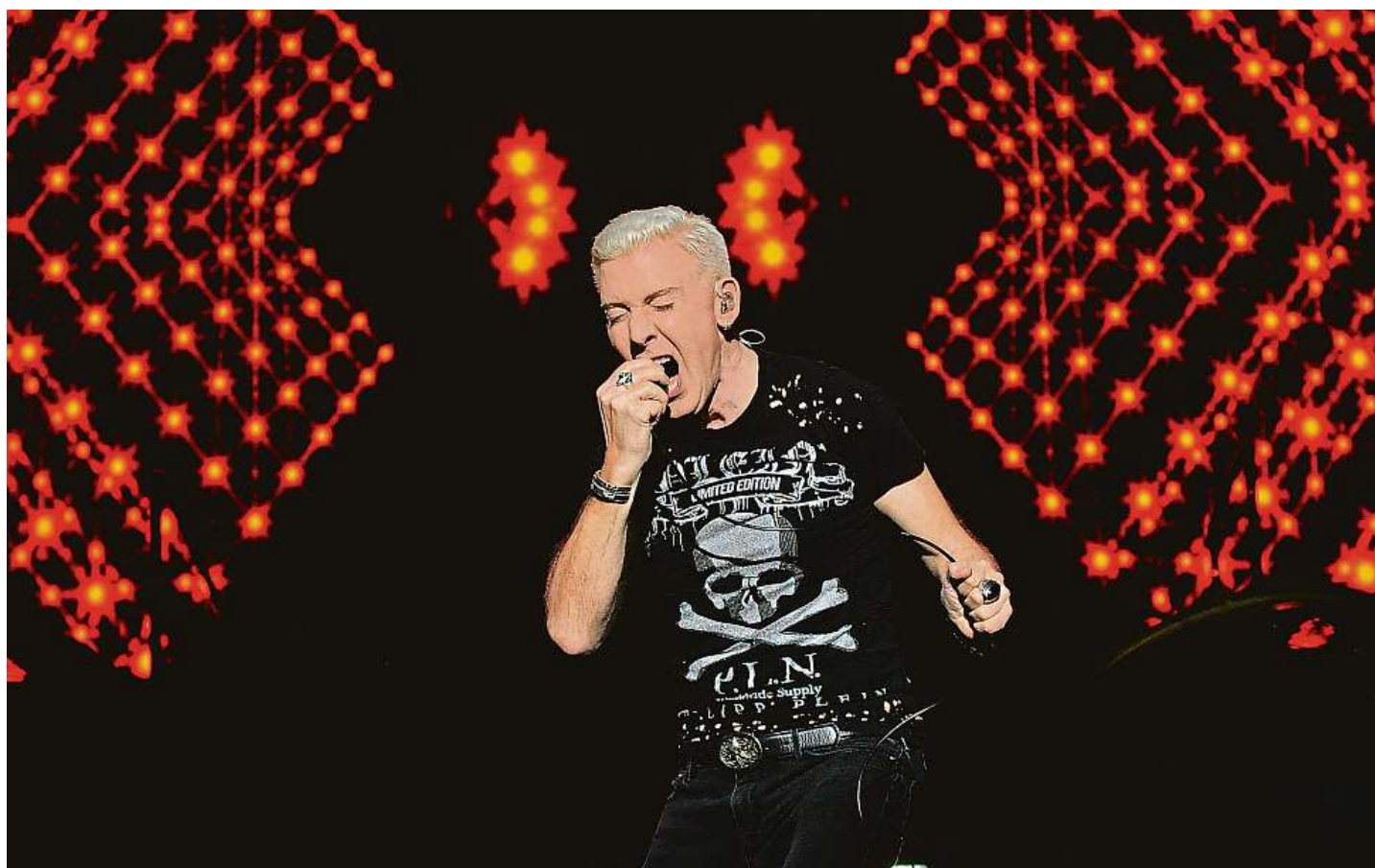
863 pohozených jehel našli vloni v kraji pracovníci organizace Most k naději.

740 pohozených injekčních jehel objevili terénní pracovníci za letošní poleletí.

takže ty ostatní poznáme. Jde zejména o jehly, které uživatelé koupí v lékárnách, protože mají dobrou práci, více peněz a nemají potřebu použít měnit. I naši klienti nám poslední dobou nosí stříkačky, které našli a nejsou od nás,“ vysvětluje Koudelková.

Ředitel Majáku Jan Molnár podotýká, že kampaně běží především proto, že o ní byl zájem. „Zejména od maminek vzešel prvotní podnět v rámci Rodinné politiky Libereckého kraje,“ sděluje Molnár. Videá s dávkou vtipu a nadsázky jsou ke zhlédnutí též na serveru Youtube a sociálních sítích.

Scooter rozpálil světelnou a ohnivou show

Scooter v Liberci H. P. Baxxter v sobotu vyskočil na pódium arény v Liberci s neslučitelným elánem a vydrželo mu to po celé vystoupení. Foto: Jan Pešek

LIBEREC Takhle velkou show Liberec dlouho nezažil! Pokud německá kapela Scooter před svým koncertem v Liberci slíbila světelnou a ohnivou přehlídku plnou osvědčených hitů, ale i nových písní, dostala každého slova.

Platinový blondák H. P. Baxxter v sobotu večer vyskočil na pódium Home Credit arény s neslučitelným elánem a vydrželo mu to po celé půl druhé hodiny trvajícím vystoupením. Rozprášíl tím zprvu řadu nastvovaných fanoušků, kterým u vstupu nesly načíst vstupenky. Začátek kon-

certu se tak posunul o celou hodinu.

Do té doby se však podařilo naplnit halu téměř po střechu. Ne, vyprodáno nebylo, v porovnání s koncertem Lucie minulý týden se tu a tam volné místo našlo. Co ale Scooteru chybělo v množství, dohnal interakcí s fanoušky. Baxxter hecoval obecnost a to s chutí poslechl. I na tribunách se tančilo na hity jako Nessaja, Fire nebo Weekend. Co chvíli na pódiu něco explodovalo, plameny šlehalo do vzduchu i ze zpěvákovy elektrické kytary a svět-

la čarovala obrazce po celé aréně.

Pravda, žádné překvapení se nekonalo. Pětapadesátiletý Baxxter se nehoupal na provazech nad hledištěm jako kdysi Richard Krajčo z kapely Kryštof nebo se nezjevil na druhém konci sálu s piánem po vzoru Vaša Patejdla z Elánu.

Ale ruku na srdce, chtěl by to vůbec někdo? Stačilo, když nestárnoucí Baxxter občas vykřikl Yeah! a davy šlely.

Zatímco po nedávném libereckém koncertě Boney M kolovaly zvěsti, že zpěvákům pomohl play-

back, v sobotu o živém vystoupení nebylo pochyb. Baxxterův zpěv nebyl nejčistší, ale to nikoho ve zvěsilé jízdě nezastavilo. Pivo teklo proudem, snad polovinu ho však tančící návštěvníci rozlili po podlaze.

Když se pak v závěru koncertu z pódia neslo Maria, believe me, I like it loud, na nohou stála celá aréna. A zpívali nejenom Češi, ale i davy Němců, kteří si na liberecký koncert našli cestu. A to si pořadatelé přáli nejvíce - aby Scooter spojil národy.

— Jan Pešek

V Turnově dokončují dům pro lidi s demencí

TURNOV Podoba nového Alzheimer centra pro lidi se stařeckou demencí se rýsuje v Turnově. Hotová je už hrubá stavba. Řemeslníci ji ještě v listopadu osadí dveřmi a okny. Přízemní budovu zazimují tak, aby vnitřní práce mohly pokračovat i v mrazech.

„Alzheimer centrum otevřeme prvního ledna 2021. Bude v něm dvacet čtyři lůžek,“ říká turnovský starosta Tomáš Hocke. „Centrum vyjde na čtyřicet dva milionů korun. Získali jsme státní dotaci třicet jedna milionů korun, zbytek zaplatíme z našeho rozpočtu.“ Alzheimerova nemoc zasahuje mozek a vážně narušuje myšlení, paměť a úsudek. Ústí do stařecké demence, kvůli níž se člověk stává závislým na svém okolí nebo začne ohrožovat ostatní.

Nové Alzheimer centrum se přimkne k turnovskému Domovu důchodců Pohoda a stane se jeho součástí. Obě budovy propojí krček. „Do našeho domova zatím nepřijímáme žádné klienty s Alzheimerovou nemocí. Může se ale u nich vyvinout s přibývajícím věkem. Například jedná hodná krásná babička dokázala přes noc zdemolovat svůj pokoj,“ upozorňuje ředitel Pohody Jaroslav Cimbál.

V takových smutných případech se klienti turnovského domova důchodců přesouvají především do psychiatrické léčebny v Kosmonosích vzdálené asi třicet kilometrů. Pokud jim za čas zaberou léky, mohou se do Turnova vrátit. V opačném případě v léčebně zůstanou až do konce života.

Nové Alzheimer centrum jim dá příležitost, aby zůstali blízko svých rodin v Turnově. Vzniká na místě, kde stály dva bytové domy. Radnice je nechala zdemolovat a najemníkům zajistila jiné bydlení.

„Naše náklady na provoz centra odhadujeme asi na dva miliony korun

Stavba Alzheimer centra je nahrubo hotová. Foto: Město Turnov

ročně,“ dodal Hocke. Ve vnitrobloku u centra vyroste pro klienty také nový park.

Současný Domov důchodců Pohoda nabízí 76 lůžek. Jejich počet nestáčí. Na umístění do Pohody čekají lidé přibližně dva roky. Jedním z důvodů je skutečnost, že ve většině obcí na Turnovsku scházejí domy s pečovatelskou službou.

Průměrné stáří klientů dosahuje v Pohodě 86 let. Turnovský domov důchodců má sto zaměstnanců. Patří městu a jeho roční rozpočet činí 55 milionů korun. Pokrývá ho hlavně státní dotace, město přispívá 13 až 16 milionů korun ročně.

„Při našem ročním rozpočtu tři sta padesát milionů korun se jedná o hodně peněz. Například proti Liberci jsme v nevýhodě. Tam dává peníze do domovů důchodců ministerstvo práce a sociálních věcí a Liberecký kraj,“ tvrdí Hocke. „Ale na druhou stranu se Liberec musí postarat o peníze pro divadla nebo zoo, kam nechodí pouze lidé z města, ale z celého kraje.“

Turnov by chtěl v budoucnu postavit vedle Pohody tři domy s pečovatelskou službou dohromady s 30 byty. Potřebuje na ně však téměř 90 milionů korun. Státní dotace by nyní dělala maximálně 12,5 milionů korun. Radnice proto počká, jestli v příštích letech její výše nestoupne.

— Miloslav Lubas